

Vijfassig met basic

De nieuwe C 400 basic van Rotech in Ammerzoden is het eerste bewerkingscentrum van deze uitvoering die Hermle in Nederland verkocht heeft. De vijffasser wordt ingezet voor het toeleveren van complex werk in kleine series.

Directeur Ton van Rooij maakte vorig voorjaar samen met zijn vrouw Anja tijdens de Hausausstellung in Gosheim (D) kennis met de machinebouwmogelijkheden van Hermle. De machine is voor het eerst gepresenteerd tijdens de AMB 2012 in Stuttgart (D). Van Rooij: "We hebben ervaring met draaiwerk, maar alleen draaien is toch iets te beperkt. Vandaar dat we een uitbreiding zoeken met freeswerk." In Ammerzoden staat onder andere een Traub CNC-automaat opgesteld met hoofd- en subspil, twee revolvers, aangedreven gereedschappen en een van de beide revolvers kan bovendien een Y-slag maken. "Daarmee kunnen we complexe werkstukken draaien en frezen, maar dan wel meer seriematig vanaf de staf." Wat Van Rooij wil

gaan leveren, is complex freeswerk, in kleine series met een hoogwaardige machine. Strategisch een goede keuze, want daarmee kan Nederland zich onderscheiden. Bijzonder is ook dat hij in één keer de stap vanuit niets (gelet op de freesmogelijkheden) gemaakt heeft naar vijffassig bewerken. "Het zal voorlopig wél vijfzijdig bewerken zijn, maar ik heb al een werkstuk gezien dat we vijffassig simultaan kunnen bewerken." Van Rooij heeft een werktuigbouwkundige achtergrond: "Natuurlijk had ik ook om te beginnen kunnen kiezen voor een goedkope vijffasser, maar ik wil een degelijk, goed bewerkingscentrum." De Duitse machinebouw spreekt hem in dit opzicht bijzonder aan. Wat natuurlijk ook hielp dat Hermle de C 400 basic tegen een scherpe prijs kan aanbieden. Dit omdat deze machine met een beperkt optie-aanbod geleverd wordt. In totaal heeft Van Rooij in de machine, gereedschappen en software enkele tonnen geïnvesteerd. Voor een klein bedrijf, bij Rotech werken vier mensen, een behoorlijke diepte-investering in een nieuwe marktactiviteit. Rotech is groot geworden als OEM'er van aardstaven. Dit zijn staven van C60 staal die gebruikt worden voor het aarden van elektrotechnische en bliksemafleidingsinstallaties. Bij een rond-

gang in Ammerzoden laten Anja en Ton van Rooij zien dat veel machines voor de productie van aardstaven door Rotech zelf ontwikkeld en gebouwd zijn. Het toeleveren van constructiewerk als machineframes, trappen en bordessen (staalbouw) is dan ook een activiteit van Rotech. Een relatief nieuw eigen product, ontwikkeld in samenwerking met RRS in Den Bosch zijn hogedrukspuitkoppen die worden ingezet voor het onstoppen en reinigen van rioolbuizen. Mede omdat een aantal hierboven genoemde activiteiten bouw-gerelateerd is, en dus momenteel stagneren, betreedt Rotech met de vijffasser van Hermle nieuwe markten als toeleverancier van complex freeswerk.

Nieuwbouw

De nieuwe vijffasser van Rotech is voorlopig opgesteld in een bestaande hal. Het is de bedoeling dat de machine binnenkort opgesteld wordt in de nieuwe 400 vierkante meter grote hal die Rotech gaat bouwen in Ammerzoden. Hier komen ook de draaimachines te staan, een RSA zaaglijn en een Kasto verticale bandzaag.

Ton van Rooij aan de slag met de Hermle C 400 basic. Dit is een machine met een machinebereik van 850 mm x 700 mm x 500 mm (X x Y x Z) voorzien van een Heidenhain CNC-besturing. De machine is voorzien van gereedschaps- en werkstukmeting (respectievelijk van Blum en Heidenhain) en een interne koeling tot 40 bar. Ton en Anja van Rooij programmeren samen de vijffasser met het programma EdgeCAM. In de machineklem een werkstuk gemaakt met EdgeCAM (foto's: Reinold Tomberg)

Een kijkje in de Hermle C 400 basic van Rotech. Het is een machine in de bekende bouwwijze van Hermle: een rotatie- en zwenkas in het werkstuk en de drie lineaire machineassen bevinden zich in het gereedschap (gemodificeerde gantry-bouwwijze van Hermle). Op de rondtafel kan een massa van maximaal 600 kg opgespannen worden. Opvallend is de relatief grote ruimte tussen de wangen van de draaizwenktafel van de machine